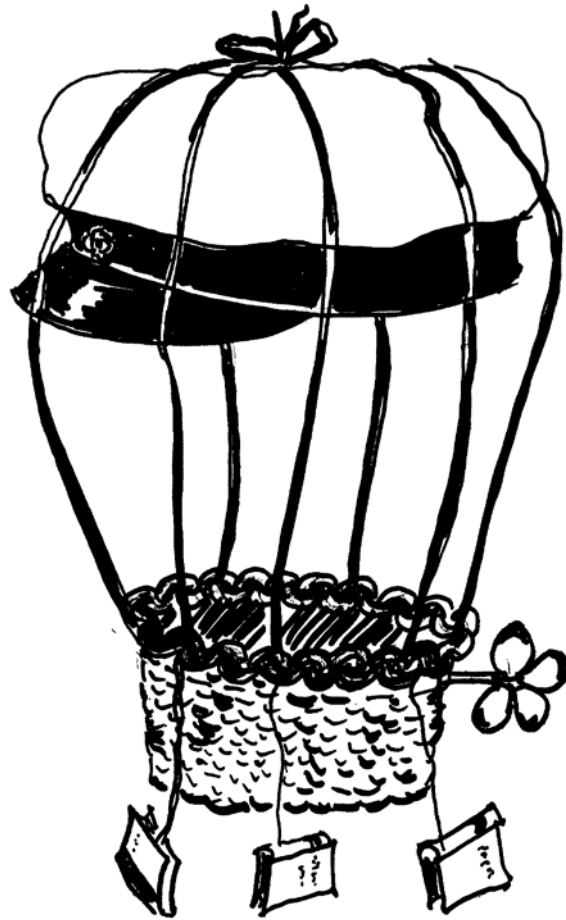

RAUDASKYLÄN ILTALUKION

OPINTO-OPAS

Lukuvuosi 2010-2011

SISÄLLYS

1. ILTALUKIO RAUDASKYLÄN KRISTILLISELLÄ OPISTOLLA

2. LUKUVUOSI 2010-2011

3. OPETTAJAT

4. OPISKELU ILTALUKIOSSA

5. ARVIOINTI

6. OPPIAINEET JA KURSSIMÄÄRÄT

7. AINEIDEN KURSSIKOHTAISET TAVOITTEET

8. YLIOPPILASTUTKINTO

1. ILTALUKIO RAUDASKYLÄN KRISTILLISELLÄ OPISTOLLA

Raudaskylän iltalukio toimii aikuislukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja Raudaskylän Kristillisellä Opistolla se perustettiin päivälukiosta erilliseksi linjaksi vuonna 1993. Iltalukiassa opiskelija voi suorittaa lukion oppimäärän (vähintään 44 kurssia) ja ylioppilastutkinnon tai opiskella haluamiaan yksittäisiä oppiaineita ja kursseja.

Opiston tilat

Päärakennukseksi kutsutaan opiston vanhinta rakennusta, jonka katolla on kellotapuli ja ”litan silmä” lamppu. Siellä sijaitsee luokkia, luentosali, ATK-tila sekä henkilökunnan työhuoneita. Päärakennuksen luokat ovat pääosin lukion ja kymppiluokan käytössä. Iltalukion lähiovetustunnit ovat tavallisesti tässä rakennuksessa.

Keskellä pihaa sijaitsevan kirjastorakennuksen yläkerran luokat ovat pääosin ammattikorkeakoulun, erityislinjan ja ammatillisen koulutuksen käytössä. Rakennuksessa sijaitsee kirjaston lisäksi opettajien työtiloja ja kokoustila lidan Kammari.

Toimistorakennuksessa sijaitsevat rehtorin ja toimistohenkilökunnan ja kurssi- ja koulutussuunnittelun henkilöstön työskentelytiloja. Toimistorakennuksen päädyssä on vierasmajoitustila Piispankammari.

Opistorakennuksen alakerrassa on ruokasali, keittiö, opetuskeittiö, Pikkupuoti ja kokoustila Junnola. Pikkupuodista voi ostaa iltaisin pientä naposteltavaa tai iltapalaa. Sieltä hoidetaan myös kursseihin liittyvät majoitusasiat. Opistorakennuksen yläkerrassa on kirkkosali ja sakasti.

Opiskelija-asuntolina ovat pihapiirin lamellit 1 – 12 ja Kytömäki. Pihapiirin ulkopuolella on KPAMK:n opiskelijoiden opiskelija-asuntolana toimiva Kellomäki ja vierastalona sekä kurssiasuntolana toimiva Korho.

2. LUKUVUOSI 2010-2011

Lukiomme työskentely on jaettu viiteen seitsemän viikon jaksoon.

Syyslukukausi: 16.8. – 17.12.2010

Kevätlukukausi: 10.1. – 27.5.2011

Jaksotus

1. jakso	16.8.- 8.10.2010
2. jakso	11.10.- 3.12.2010
3. jakso	7.12.- 11.2.2011
4. jakso	14.2.- 8.4.2011
5. jakso	11.4.- 27.5.2011

Lomat

- syysloma 25.- 29.10.2010 (vko 43)
- joululoma ma 20.12.2010 - 7.1.2011
- hiihtoloma ma 7.- 11.3.2011 (vko 10)
- pääsiäinen pe 22.- 25.4.2011

Juhlat ja tapahtumat

Syyslukukausi:

- opiston joulutori la 20.11.2010
- Opiston syyspyhä su 21.11.2010
- itsenäisyyspäivä- ja syksyn ylioppilasjuhla pe 3.12.2010
- joulupäivälliset to 16.12.2010
- joulujuhla pe 17.12.2010

Kevätlukukausi:

- potkiaiset ke 17.2.2011
- penkkarit to 18.2.2011
- vanhojen päivä pe 19.2.2011
- kevättöri la 14.5.2011
- kevätpyhä su 15.5.2011
- kevätjuhla pe 27.5.2011
- ylioppilasjuhla la 4.6.2011

Tenttipäivät

Yleisiä tenttejä on kerran kuukaudessa (klo 17.00 - 21.00).

Syyslukukausi 2010

13.9.2010
18.10.2010
15.11.2010
7.12.2010 (ti)

Kevätlukukausi 2011

17.1.2011
14.2.2011
14.3.2011
11.4.2011
9.5.2011
13.6.2011

Tenttiin ilmoittaudutaan iltalukion tentti-ilmoittautumislomakkeella (lomakkeita on opistolla opettajanhuoneen käytävällä opettajien lokerikkojen luona), joka palautetaan Jaana Junttilalle. Ilmoittautua täytyy viimeistään 10 päivää ennen tenttiä.

Ilmoittautua voi myös sähköpostitse kyseisen aineen opettajalle **ja** Jaana Junttilalle.

3. OPETTAJAT

Rehtori

Jukka Hautala

jukka.hautala@rko.fi

Opettaja

Oppiaine

Yhteystiedot

Ahola-Korpi Sari

Ruotsi, saksa

08-4276214, e-mail: sari.ahola-korpi@rko.fi

Haverinen Ulla

Äidinkieli ja kirjallisuus

08-4276214, e-mail: ulla.haverinen@rko.fi

Junttila Jaana

Matematiikka

08-4276213, e-mail: jaana.junttila@rko.fi

Juuso sirpa

uskonto

e-mail: sirpa.juuso@rko.fi

Kangas-Järviluoma
Leena

Biologia, Maantieto

08-4276213,
e-mail: leena.kangas-jarviluoma@rko.fi

Kangasluoma Jussi

Englanti

08-4276213, e-mail: jussi.kangasluoma@rko.fi

Peltoniemi Päivi

Psykologia

08-4276213, e-mail: paivi.peltoniemi@rko.fi

Piirainen Sirkka	Historia, yhteiskunta- oppi	08-4276214, e-mail: sirkka.piirainen@rko.fi
Särkkä Pekka	Matematiikka, kemia, fysiikka	08-4276214, e-mail: pekka.sarkka@rko.fi
Väntsi Satu	historia	e-mail: satu.vantsi@rko.fi

Opettajat tavoittaa helpoimmin puhelimitse välituntien aikana ja lounasajan loppupuolella. **Yhteydenottoon voi käyttää myös sähköpostia.** Kirjeposti lähetetään ko. aineenopettajan nimellä osoitteeseen: Raudaskylän Kristillinen Opisto
Opistontie 4-6
84880 YLIVIESKA

Opiston toimiston puhelinnumero on 08-4276200 ja faxinumero on 08-4276211. Toimistossa palvelee toimistos sihteeri Tiina Raudaskoski p.08-4276260, e-mail: toimisto@rko.fi.

Opiston kotisivun osoite on <http://rko.fi>.

4. OPISKELU ILTALUKIOSSA

Lukio-opiskelu tapahtuu suorittamalla yksittäisiä kursseja. Näistä kursseista muodostuu kunkin aineen oppimäärä. Eri oppiaineissa kurssien määrä on erilainen. Yhden kurssin opiskelu tapahtuu tavallisesti noin kahden kuukauden aikana. Opiskelu tapahtuu monimuotoisesti. Siihen sisältyy opetustunteja, opiskelijan itsenäistä työskentelyä ja kurssin lopussa tentti.

Monimuoto-opiskelussa korostuu opiskelijan itsenäisen opiskelun ja toiminnan osuus. Erityisen tärkeää on itsenäinen tiedonhankinta, jossa oppikirjojen lisäksi hyödynnetään opiskelijan omaa kokemusta ja muita tietolähteitä. Opiskelu iltalukiossa edellyttää opiskelijalta omatoimisuutta ja vastuun ottamista omista opinnoistaan.

Lukiossa on kolmenlaisia kursseja:

- **pakolliset** kurssit
- **syventävät** kurssit
- **koulukohtaiset** kurssit

Opiskelijan opinto-ohjelmaan pitää sisältyä kaikki pakolliset kurssit sekä syventäviä ja koulukohtaisia kursseja valintansa mukaan.

Iltalukio-opiskeluun kuuluu **lähiopetusta ja etäopiskelua.**

- **Lähiopetus** tapahtuu aineenopettajan ohjauksessa opistolla arki-iltana klo 16 jälkeen. Lähiopetusiltana voi olla yhden tai kahden kurssin oppitunteja. Yhteen kurssiin sisältyy 2-4 lähiopetuskertaa, kunkin kesto on 2-3 oppituntia. Työtapoja ovat mm. luennot, oppimiskeskustelut, projektit, tutustumiskäynnit, kielissä keskustelu- ja kuunteluharjoitukset sekä ryhmätyöt. Mikäli kurssille on tulossa vain muutama opiskelija, kurssi voidaan toteuttaa ohjatusti itsenäisenä kurssina. Tällöin lähiopetusta voi olla esimerkiksi yksi kerta tai ei ollenkaan.
- **Etäopiskelulla eli itsenäisellä opiskelulla** tarkoitetaan opiskelijan omaehtoista työskentelyä, jolloin opiskelija perehtyy kurssin aiheeseen kotona lukemalla, tekemällä etätehtäviä, ryhmätöitä jne. sekä valmistautumalla tenttiin. Kurssiin kuuluu tavallisesti myös pakollisia etätehtäviä, jotka tulee palauttaa sovittuna aikana kurssin opettajalle.

Lähiopetusiltoihin osallistuminen ei ole pakollista, mutta opiskelijan tulee ilmoittaa kurssin opettajalle, mikäli hän ei pääse osallistumaan lähiopetuskertaan.

Kurssit ovat tarjolla pääsääntöisesti jaksotuksessa ilmoitettuina aikoina, mutta perustelluista syistä voi kysyä kurssin suorittamista muuna aikana. Asiasta on aina kuitenkin sovittava iltalukion yhteyshenkilön (Jaana J) ja kurssin opettajan kanssa. Tällöin kurssi sisältää opintopaketin ja mahdolliset etätehtävät sekä tentin yleisenä tenttipäivänä.

Opiskeluun sisältyy olennaisena osana **opintojen ohjaus (ja valinnainen opintojen ryhmäohjaus -kurssi ORO)**. Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijan opiskelumotivaatiota, auttaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisessa ja seurata opiskeluprosessin etenemistä. ORO:n tunneilla opiskellaan tarvittaessa myös oppimisympäristö Moodlen käyttämistä.

Moodle

Osa kursseista sisältää joko osittaisen tai kokonaisen opintopaketin oppimisympäristö Moodlessa. Muutamia kursseja voi suorittaa milloin tahansa ajasta riippumatta. Näin opiskelija voi jaksottaa omaa opiskeluaan haluamallaan tavalla.

Moodlen kurssille ilmoittaudutaan valitsemalla kurssi wilmasta ja ilmoittautumalla sähköpostilla kyseisen kurssin opettajalle.

Tutkintotavoitteinen opiskelu

Jotta opiskelu olisi opiskelijalle maksutonta, on opiskelun oltava tutkintotavoitteista, mikä tarkoittaa lukion oppimäärään ja mahdollisesti ylioppilastutkinnon suorittamiseen tähtäävää opiskelua. Lukio on suoritettava lukiolain (21.8.1998/629) mukaan neljässä vuodessa. Johtokunnalta voi anoa perustelluista syistä lisäaikaa opiskelulle.

Aineopiskelu

Opiskelu on maksullista, kun opiskelija suorittaa vain erillisiä kursseja **ilman** tavoitetta lukion päätötodistuksesta.

Opintojen keskeytys

Opinnot voi keskeyttää rehtorin luvalla joko yhden jakson tai yhden lukukauden ajaksi. Johtokunnan luvalla opinnot voi keskeyttää koko lukuvuodeksi.

Kurssivalinnat ja niiden muutokset

Opintojen alussa opiskelija tekee alustavan opinto-ohjelman koko lukioajalleen. Ensimmäisen vuoden lopussa opiskelija laatii sitovan opintosuunnitelman. Sen jälkeen omaa opinto-ohjelmaa voi tarkentaa yhdessä ryhmäohjaajan kanssa ja lisäksi joka kevät viimeisellä ORO-tunnilla.

5. ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja opiaineen opiskelun etenemisestä. Arviointi perustuu mm. kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin.

Jokainen kurssi arvioidaan itsenäisenä kokonaisuutena. 4 (heikko), 5 (välttävä), 6 (kohtalainen), 7 (tydyttävä), 8 (hyvä), 9 (kiitettävä), 10 (erinomainen), suoritusmerkinnällä (suoritettu/hylätty). Sanallisella arvioinnilla voidaan täydentää numeroarviointia.

Numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakolliset ja syventävät kurssit.

Suoritettu (S) – merkinnällä arvioidaan

- opintojen ryhmäohjaus
- eräät koulukohtaiset kurssit (ks. kurssikuvaukset)
- yhden kurssin käsittävät oppiaineet (jos opiskelija sitä toivoo. S-merkintä tulee tässä tapauksessa vasta päättötodistukseen).

Kurssista annetaan arviointi (arvosana tai S-merkintä), kun kaikki vaadittavat etätehtävät on palautettu ja kurssin tentti on suoritettu.

Kurssi arvioidaan merkinnällä hyl. = hylätty, kun opiskelija on osallistunut kurssin opetukseen, mutta esimerkiksi etätehtävät ovat palauttamatta tai kurssin koe on suorittamatta.

Hyl-merkinnällä varustettu kurssi voidaan täydentää loppuun suorittamalla koe yleisenä tenttipäivänä ja palauttamalla puuttuvat tehtävät määräaikana. Jaksoissa 1-3 opiskeltuja kursseja voi täydentää lukuvuoden loppuun saakka. Jaksoissa 4-5 opiskeltuja kursseja voi täydentää seuraavan lukuvuoden marraskuun loppuun saakka. Opiskelijalla tämä näkyy opintosuoritusrekisterissä hyl.-merkintänä siihen saakka, kun kurssi on suoritettu loppuun tai suoritus raukeaa.

Mikäli kurssia ei suoriteta loppuun kyseisenä aikana (koe ja tehtävät), niin kurssi arvostellaan keskeytyneeksi ja kurssille on osallistuttava uudelleen.

Jos opiskelija saa kurssista arvosanan 4, hän saa osallistua kurssin uusintakokeeseen yleisenä tenttipäivänä. **Tenttiin on ilmoittauduttava kirjallisesti (myös sähköposti riittää) 10 päivää ennen tenttiä ja ilmoittautuminen on sitova.** Jos ensimmäisestä uusintatentistäkin tulee arvosana heikko (4), opiskelija voi yrittää korottaa arvosanaa vielä kerran yleisenä tenttipäivänä. Jos opiskelija ei ilmoittautumisestaan huolimatta tule tenttiin, ilmoittautuminen katsotaan käytetyksi tenttikerraksi ja arvosanaksi tulee hylätty (tentti puuttuu).

Opiskelija voi yrittää korottaa hyväksytyä arvosana yhden kerran. Korotus voi tapahtua yleisenä tenttipäivänä milloin tahansa. Parempi arvosana jää voimaan. **Ainoastaan kunkin aineen kolmea viimeisintä hyväksytyä kurssia voi korottaa.** Tenttiin on ilmoittauduttava kirjallisesti. Ilmoittautuminen on sitova.

Oppimäärän suorittaminen

Kunkin **aineen oppimäärään** kuuluvat kaikki opiskelijan ko. aineesta valitsemat kurssit. Opiskelija on suorittanut **lukion oppimäärän**, kun hän on suorittanut hyväksytysti kaikki omaan opinto-ohjelmaansa kuuluvien oppiaineiden oppimäärät.

Oppiaineen oppimäärä muodostuu oppiaineen pakollisista ja valinnaisista kursseista. Kaikki kurssit (lukuun ottamatta joitakin koulukohtaisia kursseja) arvioidaan numeroin ja ne vaikuttavat oppiaineen kokonaisarvosanaan. Opettaja voi painottaa loppuarvosanassa pakollisia kursseja. Oppimäärän hyväksyty suorittaminen edellyttää, että hän on suorittanut vähintään 2/3 pakollisista ja valtakunnallisesti syventävistä kursseista yläarvoisesti (vähintään 5).

Kun oppiaineen valittu oppimäärä on suoritettu, opiskelija ei voi enää korottaa yksittäisiä kursseja. Tämän jälkeen opiskelijan on korotettava koko oppimäärän arvosanaa kertauskuulustelussa. Koko oppimäärän kertauskuulusteluun voi osallistua vain kerran yhden oppiaineen osalta. Näitä

korotus/kertauskuulusteluja järjestetään pääsääntöisesti helmi-maaliskuussa ennen kevään kirjoituksia, ne valmentavat ylioppilaskirjoituksiin. Kuulusteluun osallistumisesta on sovittava ryhmänohjaajan kanssa.

Preliminäärit

Lukion suorittamisen loppuvaiheessa keväisin järjestetään preliminäärejä kirjoitettavista aineista. Nämä järjestetään yhdessä päivälukion kanssa päivisin (koe kestää koko päivän). Preliminäärit ovat niin sanottuja harjoitusylioppilaskirjoituksia. Iltalukiolaisille osallistuminen on vapaaehtoista.

Lukion päättötodistus

Päättötodistukseen merkitään opiskelijan oman opintosuunnitelman mukaan loppuun suoritettut oppiaineet. Aineen oppimäärän numero muodostuu kurssiarviointien keskiarvosta.

Vain yhden kurssin käsittävät oppiaineet voidaan arvioida S-merkinnällä lukion päättötodistuksessa, mikäli opiskelija sitä pyytää. Todistuksen lisätietoja -kohdassa voidaan arvioida muutakin opiskelijan opiskeluun liittyvää erityisosaamista sekä oppilaitoksen tavoitteiden mukaista toimintaa.

HUOM! Ylioppilastutkinto on sidoksissa lukion päättötodistukseen. Ilman lukion päättötodistusta ei saa myöskään ylioppilastodistusta.

Koe ja tenttikäytännöt

- Kokeisiin on saavuttava ajoissa. Kielten kuunteluihin ei pääse myöhästyneenä.
- Koetilaan saa tuoda vain omat kirjoitusvälineet ja muut ko. kokeessa tarvittavat välineet. Ulkovaatteet, laukut ja kännykät on jätettävä luokan etuosaan.
- Yhdellä koekerralla voi suorittaa enintään kahden eri kurssin kokeet.
- Kokeesta voi poistua aikaisintaan puolen tunnin kuluttua, ellei opettaja toisin ohjeista.
- Vessaan voi poistua vain opettajan luvalla.
- Kokeen tehtäväpaperit on aina palautettava kokeen valvojalle.
- Jos opiskelija lunttaa, koe katsotaan hylätyksi.

Korvaavuudet

Korvaavuuksista sovitaan erikseen. Muissa lukioissa suoritettut opinnot hyväksytään sellaisenaan opiskelijan pyynnöstä lukio-opintojen alussa. Myös muissa oppilaitoksissa suoritettavia opintoja voi saada korvaaviksi opinnoiksi. Korvattavan kurssin täytyy täyttää lukiokurssin vaatimukset sisällöltään ja tuntimäärältään.

Avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun opintoja hyväksytään korkeintaan 3 kurssia osaksi lukion oppimäärää.

"Päätös muualla suoritettavien opintojen hyväksilukemisesta tulee sitä erikseen pyydettyessä tehdä ennen mainittujen opintojen aloittamista." (Lukiolaki 629/1998, 23 § 2 mom)

6. OPPIAINEET JA KURSSIMÄÄRÄT

Oppiaine	Pakolliset kurssit	Syventävät kurssit	Koulukohtaiset kurssit
Äidinkieli (ÄI)	5	1	1
Ruotsi (RUB)	5	2	1
Englanti (ENA)	6	2	2
Saksa (SAB3) alkava		7	
Matematiikka (MAB)	6		2
Biologia (BI)	2	3	1
Maantiede (GE)	1	3	
Fysiikka (FY)	1		
Kemia (KE)	1		
Uskonto (UE)	1	4	1
Filosofia (FI)	1	3	
Historia (HI)	3	3	
Yhteiskuntaoppi (YH)	1	3	
Psykologia (PS)		5	1
ORO			1
Yhteensä	33		

7. AINEIDEN KURSSIKOHTAISET TAVOITTEET

Kurssin koodi muodostuu siten, että ensin on oppiaineen koodi, sen jälkeen kurssin järjestysnumero. Kurssikoodissa koodina k merkitsee koulukohtaista kurssia.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI1	Tekstien rakenteita ja merkityksiä	Asiatekstien kieli, rakenteet ja merkitykset. Tekstilajituntemus ja tekstien tuottaminen.
	ÄI2	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa	Käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee.
	ÄI3	Tekstit ja vaikuttaminen	Tekstit ja niiden kieli vaikuttamisen näkökulmasta. Argumentointi ja siihen liittyvät tiedot. Argumentatiivisten tekstien analysointi ja tuotto.
	ÄI4	Teksti, tyyli ja konteksti	Tekstien ja tyylien tarkastelua. Kontekstin merkitys tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa.
	ÄI5	Kieli, kirjallisuus ja identiteetti	Suomen kielen, suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle..
	ÄI8 syv.	Kieli, tekstit ja vuorovaikutus	Käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee. Tekstitaitojen lukemistavat kehittyvät. Viestintäympäristön merkitys. Omat taidot puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä tarkentuu. Valmentaa ylioppilaskirjoituksiin.

ÄID koko.	Lukudiplomi	Diplomi suoritetaan lukio-opintojen ohessa. Sovitusta kirjalistasta luetaan 16 teosta ja ne tentitään suullisesti/kirjallisesti.
-----------	-------------	--

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Ruotsi	RUB1	Opiskelu ja vapaa-aika	Kurssi vahvistaa sanaston ja rakenteiden hallintaa. Aihepiireinä opiskelu ja harrastukset.
	RUB2	Arkielämää Pohjoismaissa	Jatketaan opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua. Vankennetaan suullisen viestinnän strategioita.
	RUB3	Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa	Aihepiireinä kotimaa, suomenruotsalaisuus, muut Pohjoismaat sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Harjoitellaan erilaisten tekstien kirjoittamista.
	RUB4	Elämää yhdessä ja erikseen	Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt.
	RUB5	Elinympäristöme	Aihepiireinä luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet. Hioetaan kirjallista ilmaisua.
	RUB6 syv.	Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä	Käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.
	RUB7 syv.	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen	Aihealueina maailmanlaajuiset ilmiöt ja kansainvälinen vaikuttaminen. Käsitellään yhteiskunnallisia asioita sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta.
	RUB0	Johdatus lukion ruotsiin	Sisältää lukion ruotsin opiskelun kannalta perusvalmiuksia. Suoritetaan iltalukiokiossa. Ei merkitä kurssirekisteriin.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Englanti	ENA1	Minä ja muut	Ihmisten tapaaminen ja tutustuminen, small talk, harrastukset, Iso-Britannia. Kieliopissa mm. verbin aikamuodot ja ehtolauseet.
	ENA2	Viestintä ja vapaa-aika	Vapaa-aika ja elinympäristö, matkustaminen ja ruokailu. Artikkelit, substantiivit, pronominit, muodollinen subjekti. Amerikanenglanti.
	ENA3	Opiskelu ja työ	Opiskelu ja työ. Kieliopissa mm. adjektiivit, adverbit ja passiivi. Työhaastattelu englanniksi. Kirjallinen viestintä lisääntyy.

	ENA4	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma. Relatiivipronominit, modaaliverbit, sananmuodostus. Harjoitellaan laatimaan suomenkiel. tiivistelmä.
	ENA5	Kulttuuri	Tiede, talous, tekniikka, media. Lauseenvastikkeet, infinitiivi ja -ing-muoto. Tiivistelmä englanniksi ja kotiaine osa kurssiarviointia.
	ENA6	Tiede, talous ja tekniikka	Portfoliosuoritus. Kulttuurin eri muodot: musiikki, elokuva, kuvataiteet, kirjallisuus. Fraasiverbit. Harjoitellaan yo-kokeen tekemistä. Itsenäisen työn osuus kasvaa.
	ENA7 syv.	Luonto ja kestävä kehitys	Ihminen, luonto ja ympäristö. Sanaston kartuttamista mm. vaativien tekstien kautta. Puhevalmiuksien lisääminen asia-aiheissa. Kielioppia kerrataan tarpeen mukaan.
	ENA8 syv.	Puhu ja ymmärrä paremmin	Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullista kielenkäyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.
	ENAK11 koko.	Kirjallisuus	Oppilas valitsee engl.kielisen kirjan jonka luettuaan kirjoittaa siitä kirja-arvion ohjeiden mukaisesti sekä varautuu mahd. lisäkysymyksiin. Suoritusmerkintä. Itsenäinen suoritus.
	ENA0	Johdatus lukion englantiin	Sisältää lukion englannin opiskelun kannalta perusvalmiuksia. Suoritetaan iltaluokiossa. Ei merkitä kurssirekisteriin.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Saksa	SAB31 syv.	Hyvää päivää, hauska tutustua	Opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä. Aihepiireinä perhe ja lähimmät ihmissuhteet.
	SAB32 syv.	Näin asiat hoituvat	Aihepiireinä suku, ystävät ihmissuhteet ja elämään liittyvät rutiinit. Harjoitellaan jokapäiväisistä tilanteista selviytymistä.
	SAB33 syv.	Vapaa-aika ja harrastukset	Aihepiireinä nuorten jokapäiväiseen elämään liittyvät tilanteet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.
	SAB34 syv.	Meillä ja muualla	Aihepiireinä oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Harjoitellaan yksinkertaisia kirjallisia viestintätehtäviä.
	SAB35 syv.	Ennen ja nyt	Tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön ja yhteiskunnan kannalta. Aiheina terveys ja hyvinvointi.

SAB36 syv.	Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat	Harjoitellaan aihepiiriin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.
SAB37 syv.	Kulttuuri	Aihepiireinä voivat olla esim. kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva ja teatteri. Harjoitellaan kielitaidon kaikkia osa-alueita.

Oppiaine		Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Lyhyt matematiikka	MAB1	Lausekkeet ja yhtälöt	Suureiden välisiä riippuvuuksia lausekkeiden avulla, verrannollisuus. Yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaisu. Tuloksen oikeellisuus. Toisen asteen polynomifunktio ja yhtälö.
	MAB2	Geometria	Hahmotetaan 2-ulotteisia kuvioita ja kappaleita sekä niiden geometrisia ominaisuuksia. Yhdenmuotoisuus, trigonometria ja Pythagoraan lause. Kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Geometria koordinaatistossa.
	MAB3	Matemaattisia malleja I	Ilmiöiden säännönmukaisuuksien ja riippuvuuksien kuvaaminen matemaattisilla malleilla. Mallien hyvyys. Lineaarinen ja eksponentiaalinen malli. Eksponenttiyhtälö ja logaritmi.
	MAB4	Matemaattinen analyysi	Funktion muutosnopeus graafisin ja numeerisin menetelmin, derivaatan käsite muutosnopeuden mittana. Polynomifunktion kulun tutkiminen, suurin ja pienin arvo derivaatan avulla.
	MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	Tilastollisen aineiston käsitteleminen ja tulkitseminen, tietokoneen ja laskimen käyttö tilastotehtävissä. Todennäköisyyden perusteet. Jakaumien tunnusluvut, normaalijakauma. Kombinatoriikka, todennäköisyyden laskulait.
	MAB6	Matemaattisia malleja II	Lineaarisia optimointitehtäviä, lukujono, aritmeettinen ja geometrinen lukujono ja summa. Lineaariset yhtälöt ja yhtälöparit, epäyhtälön graafinen ratkaiseminen.
	MABk10 koko	Matematiikan yo-laskut	Kurssilla ratkaistaan paperille 60 kpl vanhoja ylioppilastehtäviä. Itsenäinen kurssi.
	MABk0	Johdatus lukion matematiikkaan	Sisältää lukion matematiikan opiskelun kannalta perusvalmiuksia. Sisältö vaihtelee hiukan vuosittain.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Biologia	BI1	Eliömaailma	Kurssilla tarkastellaan eliöitä, soluja, yksilöitä ja niiden muodostamia ekosysteemejä. Kurssilla käsitellään myös eläinten käytöstä ja oppimista.
	BI2	Solu ja evoluutio	Kurssilla tutkitaan soluja, niiden rakennetta ja toimintaa. Kurssilla tutustutaan perinnöllisyystieteen yleisiin sääntöihin ja ympäristön vaikutukseen perimään. Kurssisisältöön kuuluu myös evoluutioteoriat.
	BI3 syv.	Ympäristö-ekologia	Tarkastellaan ympäristöasioita ekologisesta näkökulmasta. Sisältönä mm. Suomen luonnonvarat, ympäristönsuojelu, ilmastonmuutos, vesistöjen tila ja luonnon monimuotoisuus.
	BI4 syv.	Ihmisen biologia	Tutustutaan ihmiseen: hedelmöityksestä syntymään, kasvuun ja vanhenemiseen. Opiskellaan ihmisen eri elimistöjen toimintaa ja säätelyjärjestelmiä sekä ihmisen terveyteen liittyviä seikkoja.
	BI5 syv.	Bioteknologia	Syvennetään ja täydennetään tietoja solubiologiasta ja genetiikasta. Aiheena mm. mikrobit, geenisäätely, perinnölliset sairaudet, elintarviketeollisuus, turvallisuusriskit ja eettiset ongelmat.
	BIk6 koko.	Kasvien lajintuntemus	Kasvikokoelman itsenäinen laatiminen. Kerätään, kuivataan, tunnistetaan ja nimetään 50 luonnonvaraista kasvilajia. Kurssiin sisältyvät ohjaustunnit toukuussa ja lajittentti syksyllä.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Maantiede	GE1	Sininen planeetta	Luonnonmaantieteen kurssi, jossa käsitellään myös ihmisen toimintaa maapallolla. Kurssi sisältää myös luonnonmaisemien analysointia.
	GE2 syv.	Yhteinen maailma	Kurssilla käsitellään kulttuurimaantiedettä ja aluesuunnittelun perusteita. Keskeisiä aihealueita ovat mm. väestönkasvu, muuttoliikkeet, kaupungistuminen, luonnonvarat liikenne ja kaavoitus.
	GE3 syv.	Riskien maailma	Käsitellään eri puolilla maailmaa ihmistä uhkaavia, ihmisen ja luonnonilmiöiden aiheuttamia riskejä (hasardeja). Kurssilla voidaan laatia lehtileikekirja, tehdä raportteja, esitelmiä jne.
	GE4 syv.	Aluetutkimus	Ohjattu työkurssi. Kurssilla tutkitaan jotakin aluetta maantieteellisenä kokonaisuutena erilaisten lähdemateriaalien pohjalta. Kurssityönä opiskelija/opiskelijat laatii tutkielman.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Fysiikka	FY1	Fysiikka luonnon-tieteenä	Fysikaalisen tiedon kehittyminen tiedon ja mittaustulosten tulkitsemisen avulla. Tutustutaan vähän fysiikan rakentumiseen jonkin luonnonilmiön avulla.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Kemia	KE 1	Ihmisen ja elinympäristön kemia	Kemian mahdollisuudet yhteiskunnassa ja elinympäristön toiminnoissa. Kemian peruskäsitteiden syventämistä, orgaanisten yhdisteiden rakenteita ja ominaisuuksia ja reaktioita. Seokset, ainemäärä, pitoisuus.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Uskonto	UE1	Uskonnon luonne ja merkitys	Uskonnon määrittely ja tutkiminen, uskonnon kieli ja ominaispiirteet. Uskonto yksilön ja yhteisön elämässä. Raamatun synty ja sisältö sekä sen vaikutus maailmankuvaan ja kulttuuriin.
	UE2 syv.	Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta	Kristillisen kirkon synty ja historia alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon. Lännen kirkko keskiajalla. Idän kirkon kehitys. Reformaatio ja kirkkojen kehitys uudella. Nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli nykyajan maailmassa.
	UE3 syv.	Ihmisen elämä ja etiikka	Ihmisen tärkeät elämänsäilytykset. Kristillinen jumala- ja ihmiskäsitys. Ihmisen ja luonnon suhde. Kristillinen etiikka ja etiikan teoriat.
	UE4 syv.	Uskontojen maailmat	Käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia.
	UE5 syv.	Mihin suomalaisen uskoo?	Sisältöinä muinaissuomalainen uskonto, Suomen kirkkohistorian yleisilmiöt, luterilainen kirkko ja muut kirkot, ei-kristilliset yhteisöt sekä kristinuskon vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.
	UEk6 koko.	Humanistisen ja kasvatustieteen kurssitarjonta	Kurssiksi voit valita 2-3 opintopisteen kurssia humanistisen ja kasvatustieteen aineiden kurssitarjonnasta. Opintosuunnittelussasi ota yhteyttä rehtori Jukka Hautalaan (jukka.hautala@cop.fi)

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Filosofia	F11	Johdatus filosofi- seen ajatteluun	Opiskelija oppii hahmottamaan filosofia ongelmia ja niiden mahdollisia ratkaisuja. Filosofian osa-alueet. Filosofian suhde tieteeseen ja uskontoon. Henki ja aine. Tietäminen. Arvot.
	F12 syv.	Filosofinen etiik- ka	Opiskelija perehtyy filosofisen etiikan tärkeimpiin ongelmiin, käsitteisiin ja teori- oihin. Moraalisten ratkaisujen perusteet. Kriittisyys. Suvaitsevaisuus. Arvot ja normit. Järki ja tunteet. Hyvä elämä.
	F13 syv.	Tiedon ja todelli- suuden filosofia	Tieto ja tietäminen filosofiassa, tieteessä ja arjessa. Metafysiikka. Luonnontie- teet ja ihmistieteet. Tietäminen, ymmärtäminen ja tulkinta. Totuus. Tiedon rajat. Argumentointi ja päättely.
	F14 syv.	Yhteiskuntafilo- sopia	Yhteiskuntafilosofian keskeiset käsitteet ja suuntaukset. Yksilö ja yhteiskunta. Yhteiskunnallinen ja poliittinen toiminta. Yksilön oikeudet ja velvollisuudet. Rikos ja rangaistus. Valta. Poliittinen filosofia. Nykykulttuurin filosofiset kysy- mykset: sukupuoli, identiteetti, toiseus, monikulttuurisuus.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Historia	HI1	Eurooppalainen ihminen	Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia, ihmisen maailmankuvan muutosta. tarkastellaan tieteen ja taiteen virtauksia ja aatehisto- riallista kehitystä.
	HI2	Kansainväliset suhteet	Kansainvälisen politiikan tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvulta lähtien. analysoidaan politiikan ilmiötä taloudellisen ja aatteellisen kilpailun kannalta. demokratia vastaan diktatuuri.
	HI3	Suomen historian käännepohtia	Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nyky- aikaan. suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman muuttuminen, kriisit ja siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan. Taloudelliset ja kulttuu- riset murrokset.
	HI4 syv.	Ihminen, ympä- ristö ja kulttuuri	Ihmisen ja luonnon välisen vuorovaikutuksen kehittyminen kivikaudesta nykypäi- vään. Miten ihminen käyttää luonnonvaroja toimeentulon lähteenä ja miten se vaikuttaa ympäristöön.
	HI5 syv.	Suomi esihistori- asta autonomi- aan	Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalainen kulttuuriperintö. Voidaan suorittaa monimuotoisena.
	HI6 syv.	Maaillmankult- tuurit	Tarkastellaan valinnaisesti jonkin tai joidenkin kulttuuriipiirien ominaispiirteitä ja nykyaikaa sekä niiden vuorovaikutusta. Käsiteltävät kulttuurialueet Euroopan ulkopuolelta. Tutustutaan eri maiden ruokakulttuuriin valmistamalla ruokaa.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Yhteiskuntaoppi	YH1	Yhteiskuntatieto	Kurssilla tutustutaan suomalaisen yhteiskunnan perusrakenteisiin, perusoikeuksiin ja vaikuttamiskeinoihin. Hyvinvointiyhteiskunnan muodostuminen, vallankäyttö, turvallisuuspolitiikka.
	YH2 syv.	Taloustieto	Tutustutaan talouden keskeisiin perusteisiin, Suomen ja kansainväliseen talouselämään. Taitoja tehdä jokapäiväisiä taloudellisia päätöksiä, työnteon ja yrittäjyyden merkitys.
	YH3 syv.	Kansalaisen lakitieto	Perustiedot oikeusjärjestyksestä, opitaan hoitamaan tavanomaisia oikeusasioita, tunnetaan omat oikeudet. Ratkaistaan oikeustapauksia ja vierailaan käräjäoikeuden istunnossa.
	YH4 syv.	Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni	Perehdytään Euroopan unionin toimintaan ja Yksittäisen kansalaisen asemaan siellä. Opitaan tuntemaan yhdentymisen tarjoamia etuja ja haittoja, mahdollisuuksia ja uhkia.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Psykologia	PS1 syv.	Psyykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus	Psykologia tieteenä. Psykologian peruskäsitteitä, oppimisen psykologian perusteet ja sovelluksia. Sosiaalipsykologian perusteita.
	PS2 syv.	Ihmisen psyykinen kehitys	Yksilön psyykkisen kehityksen osa-alueet elämän eri vaiheissa. Psyykkisen kehityksen yhteydet biologisiin tekijöihin. Sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kulttuurin merkitys ihmisen kehityksessä.
	PS3 syv.	Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet	Kognitiiviset perusprosessit, vireystilan säätely, hermoston rakenne. Kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian tutkimus ja sovelluksia.
	PS4 syv.	Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta	Eritasoiset motiivit sekä motivaation kehittäminen ja ylläpitäminen. Tunteet moniulotteisina prosesseina, motivaation ja emootioiden perusteoria.
	PS5 syv.	Persoonallisuus ja mielenterveys	Persoonallisuuspsykologian keskeisiä käsitteitä. Perehdytään ihmisen persoonallisuuden kasvuun ja kehittymiseen sekä mielenterveyteen, mielenterveyshäiriöihin ja niiden hoitoon.
	PSK6 koko.	Sosiaalipsykologian perusteet	Kurssilla perehdytään sosiaalipsykologian keskeisiin käsitteisiin. Kurssilla käsitellään mm. sosiaalista vaikuttamista ja ihmissuhteiden keskeisiä tekijöitä, kiintymystä, auttamista, väkivaltaa, konflikteja sekä ryhmän toimintaa.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
ORO	ORO1	Opintojen ryhmäohjaus	Suoritetaan kurssivalinnat ja laaditaan opintosuunnitelma. Kurssilla kehitetään myös opiskelutaitoja. Käydään läpi yo-kirjoitusten käytäntöjä. Keskustellaan ajankohtaisista oppinnollisista asioista.

8. YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, yhtä aikaa koko maassa lukiokoulutusta järjestävissä oppilaitoksissa. Kevään tutkinnon kuullunymmärtämiskokeet järjestetään helmikuun puolivälissä ja kirjalliset kokeet maaliskuun jälki- ja huhtikuun alkupuoliskolla. Syksyn tutkinto järjestetään pääasiallisesti syyskuun jälkipuoliskolla.

Tutkinto on suoritettava enintään **kolmen perättäisen tutkintokerran aikana** (esim. kevät 2010, syksy 2010, kevät 2011).

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään **neljä koetta**, joista **äidinkielen koe on kaikille pakollinen**.

Kokelas valitsee tutkintonsa **kolme muuta pakollista** koetta seuraavien neljän kokeen joukosta:

- toisen kotimaisen kielen koe
- yksi vieraan kielen koe
- matematiikan koe
- reaaliaineissa järjestettävä koe (ainereali).

Kokelas voi lisäksi sisällyttää tutkintoonsa **yhden tai useamman ylimääräisen kokeen**. Tutkintoon saa kuulua vain yksi saman oppiaineen koe.

Kokeiden tehtävät laaditaan kussakin oppiaineessa **pakollisten ja syventävien** kurssien mukaan.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän edellä mainituissa aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava **vaativampi koe vähintään yhdessä seuraavista pakollisista kokeista**: matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä tai vieraassa kielessä. Toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä vaativammalla kokeella tarkoitetaan peruskoulun ala-asteelta alkavan, kaikille yhteisen kielen (A-kielen) oppimäärään perustuvaa koetta.

Osallistumisoikeus

Lukion opiskelija ilmoittautuu ylioppilastutkintoon suorittaakseen koko tutkinnon, ei pelkästään erillisiä kokeita. Opiskelijalla on oikeus osallistua tutkinnon kokeeseen, kun hän ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumistaan on opiskellut vähintään asianomaisen **oppiaineen pakolliset kurssit**.

Opiskelijalla on oikeus osallistua **vieraan kielen lyhyen** oppimäärän kokeeseen, kun hän on opiskellut vähintään **kolme lukiokurssia** tätä kieltä.

Koe, johon kokelas on ilmoittautunut, mutta johon hän ei ole saanut osallistumisoikeutta, poistetaan lautakunnassa kokelaan aineyhdistelmästä. Tätä ei katsota kokeen yrityskerraksi.

Reaaliaineiden koe

Opiskelijalla on oikeus osallistua tutkinnon kokeeseen, kun hän on ennen kokeeseen osallistumista opiskellut pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu. Sellaisen reaaliaineen kokeeseen, jossa ei ole yhtään pakollista kurssia, opiskelija voi osallistua opiskeltuaan kaksi aineen lukio-kurssia.

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Koepäivät sijoitetaan tutkintoaikatauluun siten, että niiden välillä on noin viikko. Niiden järjestys voi vaihdella.

koepäivä I	koepäivä II
psykologia	evankelis-luterilainen uskonto
filosofia	ortodoksinen uskonto
historia	elämäkatsomustieto
fysiikka	yhteiskuntaoppi
biologia	kemia
	maantiede
	terveystieto

Kokelas voi osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten kokelas voi suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi reaaliaineen koetta. Tutkinnon hajauttamalla kokelas voi halutessaan osallistua usean reaaliaineen kokeeseen.

Kunkin reaaliaineen tehtävien määrä tarjoaa kokelaalle riittävästi valinnanvaraa. Tehtävien määrä riippuu oppiaineen pakollisten ja valtakunnallisesti määriteltyjen syventävien kurssien määrästä, oppiaineen luonteesta ja tehtävien luonteesta. Tehtäviä ja vastauksia (tehtävien määrä/vastausten enimmäismäärä) on eri aineissa seuraavasti: uskonto 10/6, elämäkatsomustieto 10/6, psykologia 10/6, filosofia 10/6, historia 10/6, yhteiskuntaoppi 10/6, fysiikka 13/8, kemia 12/8, biologia 12/8, maantiede 10/6 ja terveystieto 10/6.

Kussakin kokeessa voidaan antaa 1-2 vaativaa jokeritehtävää ja kunkin reaaliaineen kokeessa on 1-4 oppiainerajat ylittävää tehtävää. Pisteitys noudattaa nykyistä käytäntöä, jossa tavanomainen tehtävä pisteitetään välillä 0-6 ja jokeritehtävä välillä 0-9.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilaskokeiden tulokset julkaistaan syksyllä marraskuun 25. päivän tienoilla, ja keväällä toukokuun 20. päivän jälkeen.

Kokelas saa ylioppilastutkintotodistuksen sinä tutkintokertana, jolloin kaikki pakolliset kokeet on hyväksytysti suoritettu ja lukion oppimäärä on suoritettu. Ylioppilastutkinto on sidoksissa lukion päättötodistukseen: Jos lukion kurseja on suorittamatta, myös ylioppilastodistus ja valkolakki jää saamatta! Rehtori ilmoittaa keväällä 10.5. ja syksyllä 7.11. ylioppilaslautakunnalle, ketkä lukion

oppilaista eivät saa todistusta. Opiskelijan on itse huolehdittava, että kaikki lukion kurssit on suoritettu ajoissa!

Mikäli opiskelija haluaa yo-todistuksen keväällä, niin lukion oppimäärä on suoritettava 30.4. mennessä. Syksyn vastaava päivämäärä on 31.10.

Ylioppilastutkintotodistuksesta ilmenevät suoritettavat pakolliset ja ylimääräiset kokeet, kokeen taso ja kokeesta saatu arvosana. Arvosanat ja niitä vastaavat pistemäärät ovat seuraavat:

- laudatur (L)...7
- eximia cum laude approbatur (E)...6
- magna cum laude approbatur (M)...5
- cum laude approbatur (C)...4
- lubenter approbatur (B)...3
- approbatur (A)...2
- improbatur (I)...0

Kokeista annetaan arvosanoja jotakuinkin seuraavasti:

Arvosanojen suhteelliset osuudet vaihtelevat jonkin verran eri kokeissa ja eri tutkintokertoilla.

Huom: Tarkemmat ainekohtaiset ohjeet ja tiedot mm. tehtävätyypeistä, arvostelusta ja kompensatiosta voi lukea opetushallituksen kotisivulta <http://www.ylioppilastutkinto.fi>

Ilmoittautuminen

Kevään tutkintoon on ilmoittauduttava **viimeistään** edellisen vuoden **marraskuun 23. päivänä** ja syksyn tutkintoon on ilmoittauduttava **viimeistään** **kesäkuun 5. päivänä kirjallisesti**. Ilmoittautumislomake täytetään henkilökohtaisesti. Erityinen ilmoittautumislomake järjestetään marraskuussa ja toukokuussa. Ilmoittautumislomakkeet toimitetaan Pekka Särkälle tai Ulla Haveriselle.

Syksyn kokeisiin osallistuneet voivat ilmoittautua tutkintotulosten selvittyä tai viimeistään 1.12.

Tutkintoon **ilmoittautuminen on sitova**. Koe, johon kokelas on ilmoittautunut mutta johon hän ilman erityisen painavaa syytä on jäänyt saapumatta, katsotaan hylätyksi. Ilmoittauduttaessa tehtyjä valintoja kokeen pakollisuudesta tai ylimääräisyydestä tai kokeen tasosta ei voi jälkikäteen muuttaa.

Jos kokelaalla on todettu luku- ja kirjoitushäiriö, **todistus lukihäiriöstä** on toimitettava kansliaan, joka toimittaa sen lautakunnalle ilmoittautumistietojen mukana. Samoin selvitys vieraskielisyydestä voidaan lähettää ilmoittautumisen yhteydessä. Vieraskielisille on tarkemmin ohjeita yo-tutkinnon nettisivulla.

Tutkintoa tai erillisiä kokeita suorittamaan ilmoittautunut kokelas on velvollinen maksamaan ylioppilastutkintoon liittyvät maksut. Hinnasto on Internetin sivuilla www.ylioppilastutkinto.fi.

Kokeen uusiminen

Ylioppilastutkinnon kokeen **hyväksytysti** suorittanut saa uusia kokeen **yhden kerran**. Hyväksytyyn kokeen uusimisella ei ole aikarajaa. **Hylätyn** pakollisen kokeen saa uusia **kaksi kertaa** tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Hylätyn pakollisen kokeen uusija voi vaihtaa tämän kokeen tasoa, kun ensin on varmistettu, että tutkintoon sisältyy yksi pitkään oppimäärään perustuva koe. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa.

Jollei tutkintoa ole suoritettu säädetyssä ajassa, on se kokonaisuudessaan uusittava.

Koetilanne

Kuuntelu kestää noin tunnin. Kolmen vartin kuuntelun jälkeen on kahdeksan minuuttia aikaa viimeistellä vastaukset. Kuuntelukoe tehdään kahdessa ryhmässä, jos opiskelijoita on yli 30. **Lyhyen englannin kuuntelu ja kirjallinen koe on eri päivänä kuin **pitkä** englanti.**

Kirjallinen koe alkaa klo 9 ja päättyy klo 15. Koetilasta saa poistua aikaisintaan klo 12. **Muista, että kuuntelussa on oltava paikalla viimeistään klo 8.15 ja kirjallisessa kokeessa 8.30.**

Kaikki kirjoituksiin osallistujat voivat hakea ennen kirjallista koetta eväät ruokasalin aamupalapöydästä, ennen klo 8.30. Kahvi/tee tarjotaan koetilassa klo 11 ja 13.

Jos myöhästy, mene suoraan toimistolle, josta sinut viedään oikeaan paikkaan odottamaan koemahdollisuutta: tarkistamme yo-lautakunnasta onko koe vielä mahdollista suorittaa. Myöhästyneet eivät välttämättä voi enää osallistua kokeeseen.

Koetilassa on hiljaisuus. Viittaa, jos sinulla on asiaa valvojalle tai haluat vessaan. Opettaja ohjaa lomakkeiden täytössä kokeiden alussa, mutta ei saa ohjeistaa kokeen aikana.

Jos kokelas syyllistyy vilpilliseen menettelyyn tai muutoin törkeästi rikkoo järjestystä, **kaikki** kyseisen tutkintokerran kokeet katsotaan **hylätyiksi**.

HUOM:

- taulukkokirjat ja laskimet on jätettävä opettajalle tarkistettavaksi kaksi päivää ennen koetta
- lyijyn vahvuus oltava n:o 2 tai HB
- eväspakkauksissa ei ole mitään merkintöjä
- yllä olevissa vaatteissa ei ole mitään tekstejä
- matkapuhelin on jätettävä koetilan ulkopuolelle
- konseptit (joita et halua arvosteltavan) on yliviivattava
- kaikkiin käytettyihin konsepteihin on kirjoitettava kokelaan nimi, allekirjoitus ja kokelasnumero
- koetilaan ei saa tuoda mitään papereita mukana ja kaikki käytetty materiaali jätetään koetilaan.

9. YLIOPIILASKOEPAIVÄT (katso www.ylioppilastutkinto.fi)

Syksyn 2010 koepäivät

Kuullunymmärtämiskokeet

- ma 13.9.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti, saksa, venäjä, ...
- ti 14.9.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 15.9.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä
saksa, venäjä, englanti, ...

Kirjalliset kokeet

- pe 17.9.** äidinkieli, tekstitaidon koe
- ma 20.9.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ke 22.9.** uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia,
maantiede, terveystieto
- pe 24.9.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ma 27.9.** äidinkieli, esseekoe
suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
- ke 29.9.** matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 1.10.** psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 4.10.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kevään 2011 koepäivät

Kirjallinen koe

- pe 11.2.** äidinkieli, tekstitaidon koe

Kuullunymmärtämiskokeet

- ma 14.2.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ti 15.2.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti, saksa, venäjä, ...
- ke 16.2.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä
saksa, englanti, venäjä, ranska, espanja, italia

Kirjalliset kokeet

- ma 14.3.** äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe
suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
- ke 16.3.** psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- pe 18.3.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ma 21.3.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 23.3.** matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 25.3.** uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia,
maantiede, terveystieto
- ma 28.3.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä